

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001215

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-03-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заїка Дмитро Євгенійович

2. Dmytro Zaika

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1300-3492

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 01-05-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Адвокат

Код за ЄДРПОУ: 2805106255

Місцезнаходження: вул. Маршала Тухачевського 44, офіс 76; вул. Петра Чалдаєва, 2 офіс. 5, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5028

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.27

Тема дисертації:

1. Виправлення та ресоціалізація осіб, засуджених за злочини проти громадського порядку та моральності, в Україні
2. Correction and resocialization of persons convicted of crimes against public order and morality, in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації досліджено історико-філософську еволюцію виправлення та ресоціалізації, як процесів, запропоновано періодизацію вітчизняної історії розвитку виправлення та ресоціалізації засуджених, що складається із чотирьох основних етапів: 1) каральний період (від перших згадок – 1588 р.), що характеризується домінуванням *lex talionis* (принципу таліону), кровної помсти та невинуватою жорстокістю. Виправлення не є метою покарання, боротьба із рецидивною та організованою злочинністю досягається шляхом сили та страху. Ресоціалізація засуджених не здійснювалась; 2) відмежувальний період (1588–1917 рр.), що характеризується появою ознак цілісної системи призначення та виконання покарань, облаштованих місць позбавлення волі та намаганням держави разом із застосуванням покарання відмежувати злочинця від суспільства без мети його виправлення та/або ресоціалізації; 3) репресивний період (1917–1953 рр.), за якого пенітенціарна система не була спрямована ані на відмежування, ані на виправлення засуджених і мала здебільшого функції кари, залякування та фізичного усунення. Період

характеризується декларативним забезпеченням прав і свобод людини і громадянина та їх фактичним нехтуванням; 4) реорганізаційний період (1953 р. - теперішній час) зміна ставлення до засуджених, поява та розвиток нових теорій виправлення та ресоціалізації, гуманізація кримінального права, розвиток покарань, альтернативних позбавленню волі, декриміналізація, широке застосування програм соціальної реабілітації, тенденція до зменшення кількості ув'язнених. Проведено одночасний порівняльно-правовий аналіз таких термінів як «виправлення», «корекція», «виховання», «перевиховання», «ресоціалізація», «соціальна адаптація», «реінтеграція», «соціальна реабілітація». Досліджено зміст кожного із них окремо та у порівнянні з іншими, визначено межі дії. З огляду на збіг за змістом соціальної реабілітації з виправленням (корекцією) та ресоціалізацією засуджених, запропоновано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо застосування термінів «соціальна реабілітація», «реінтеграція» та похідних від них)» з метою уніфікації вітчизняного законодавства у відповідності до міжнародних норм права, де замість «виправлення» та «ресоціалізації» засуджених використовують поняття «соціальна реабілітація» та «реінтеграція». У роботі надано характеристику міжнародного та зарубіжного досвіду виправлення та ресоціалізації засуджених, запропоновано порівняльний аналіз міжнародно-правового регулювання виправлення та ресоціалізації засуджених на загальносвітовому та європейському рівнях, проаналізовано передові практики поводження із засудженими. Досліджено нормативно-правове регулювання та доктринальні положення пенітенціарних систем світу з їх розподілом на: 1) країни колишнього СРСР; 2) країни європейського регіону; 3) країни американського регіону; 4) країни азійсько-тихоокеанського та африканського регіонів. Встановлено, що більшість країн світу визначають виправлення та ресоціалізацію як основну мету впливу на засудженого, виокремлено позитивні здобутки кожної із досліджуваних груп пенітенціарних систем. Досліджено кримінально-правову, кримінологічну та кримінально-виконавчу характеристики осіб, засуджених за злочини проти громадського порядку та моральності, в Україні. Узагальнено дані попередніх досліджень та доповнено матеріалами вироків останніх років, запропоновано характеристику злочинів за ст. 301-1, 301-2 Кримінального кодексу України. Проведено аналіз кількісно-якісних показників злочинності у сфері громадського порядку та моральності за 2011–2021 роки на території України. Встановлено, що відповідно до графіку кількості призначених вироків, динаміка злочинності характеризується загальною тенденцією до зниження.

2. The dissertation examines the historical-philosophical evolution of correction and resocialization as processes, proposes a periodization of the domestic history of the development of correction and resocialization of convicts, which consists of four main stages: 1) Punitive period (from the first mentions - 1588), characterized by the dominance of lex talionis (principle of talion), blood revenge and unjustified cruelty. Correction is not the goal of punishment, the fight against recidivism and organized crime is achieved through force and fear. Resocialization of convicts was not carried out. 2) Delimitation period (1588–1917), characterized by the appearance of signs of a complete system of imposing and carrying out punishments, equipped places of deprivation of liberty, and the state's attempt, together with the application of punishment, to isolate the criminal from society without the goal of his correction and/or resocialization. 3) Repressive period (1917–1953), during which the penitentiary system was neither aimed at seclusion nor at the correction of convicts and had mostly the functions of punishment, intimidation, and physical removal. The period is characterized by the declarative provision of human and citizen rights and freedoms and their actual neglect. 4) Reorganization period (1953 - present time) change in attitude towards convicts, emergence and development of new theories of correction and resocialization, humanization of criminal law, development of punishments alternative to deprivation of liberty, decriminalization, wide application of social rehabilitation programs, tendency to decrease the number of "prisoners. The dissertation author conducted a simultaneous comparative legal analysis of such terms as "correction", "correction", "education", "re-education", "resocialization", "social adaptation", "reintegration", "social rehabilitation". The content of each of them was studied separately and in comparison with others, the limits of action were determined. In view of the overlap in the content of social rehabilitation with correction (correction) and resocialization of convicts, the draft Law of Ukraine "On Amendments and Additions to the Criminal Legislation of Ukraine (Regarding the Terminological Improvement of the Legislation of Ukraine on Criminal Responsibility)" was proposed with the aim

of unifying domestic legislation in accordance with international legal norms, where instead of "correction" and "resocialization" of convicts, the concepts of "social rehabilitation" and "reintegration" are used. The work provides a description of the international and foreign experience of correction and resocialization of convicts, offers a comparative analysis of the international legal regulation of correction and resocialization of convicts at the global and European levels, and analyzes advanced practices of handling convicts. The regulatory and legal regulation and doctrinal provisions of the penitentiary systems of the world were studied, with their distribution on: 1) the countries of the former USSR; 2) countries of the European region; 3) countries of the American region; 4) countries of the Asia-Pacific and African regions. It has been established that most countries of the world define correction and resocialization as the main goal of influencing the convict, the positive achievements of each of the studied groups of penitentiary systems are singled out. The criminal-legal, criminological and criminal-executive characteristics of persons convicted of crimes against public order and morality in Ukraine were studied. The data of previous studies were summarized and supplemented with the materials of verdicts of recent years, the characteristics of crimes under Art. 301-1, 301-2 of the Criminal Code of Ukraine. An analysis of the quantitative and qualitative indicators of crime in the sphere of public order and morality for the years 2011-2021 on the territory of Ukraine was carried out. It was established that, according to the schedule of the number of sentenced sentences, the dynamics of crime is characterized by a general downward trend.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Міжнародно-правові стандарти щодо виправлення та ресоціалізації засуджених. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2021. №1. С. 49-66.
- Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Виправлення та ресоціалізація засуджених на території України у XIX-XX століттях : теоретичний і практичний аспекти. Проблеми законності. 2021. Вип.153. С. 131-154.
- Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Виправлення та ресоціалізація засуджених та суміжні поняття. Проблеми законності. 2021. № 155. С. 182-207.
- Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Злочини проти громадського порядку: кримінологічна характеристика та питання запобігання національною поліцією України. Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика. 2022. № 1(3). С. 99-115.
- Денисов С. Ф., Свірін М. О., Заїка Д. Є. Дослідження змісту наглядової пробації в Україні. Наука і правоохорона. ДНДІ МВС України. 2022. Вип. № 2(56). С. 166-175.
- Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Дострокове звільнення засуджених до позбавлення волі з метою залучення до участі в бойових діях. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2022. № 3. С. 75-86.
- Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Дослідження особливостей правового регулювання пробації в Україні. Вісник Асоціації кримінального права України. Харків. 2022. Вип. 2(18). С. 69-94.
- Бочелюк Й. В., Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Зміст та особливості проведення корекційної роботи із засудженими за злочини проти громадського порядку та моральності. Вісник кримінологічної асоціації України. 2023. № 2 (29). С. 145-166.
- Dryomin V., Denysov S., Palchenkova V., Zaika D. Legal Regulation Features of Convicted Persons Correction and Resocialization in Foreign Countries. Pakistan Journal of Criminology. 2023. Vol. 15. № 2. P. 147-164.

- Заїка Д. Є. Кримінологічна характеристика осіб, засуджених за злочини проти моральності. Вісник кримінологічної асоціації України. 2023. № 3 (30). С. 86-105.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисов Сергій Федорович
2. Serhii F. Denysov

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковець Ірина Станіславівна
2. Iryna S. Yakovets

Кваліфікація: д.ю.н., с.н.с., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1022-3115

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пузирьов Михайло Сергійович

2. Mykhailo Puzyrov

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7814-9476

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкута Олег Олегович

2. Oleh Shkuta

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0395-5710

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 41049283

Місцезнаходження: Фонвізіна, 1, Херсон, 73032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черевко Кирило Олександрович

2. Kyrylo O. Cherevko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com.ua/citations?user=SZayGdkAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Орлов Юрій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Орлов Юрій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна